

PANEVĖŽIO REGIONINĖS ARCHITEKTŪROS TARYBOS

POSĖDŽIO IŠVADA

2021m. birželio 2d.

Panevėžys

Posėdžio pirmininkas – Loreta Paulauskienė

Posėdžio sekretorė – Meilė Venckienė.

Posėdyje dalyvavo ir sprendimą priėmė Panevėžio regioninės architektūros tarybos (toliau – Tarybos) nariai: Daiva Gasiūnienė, Arvydas Narkevičius, Gintautas Diržys, Loreta Paulauskienė, Žymantas Lipskis, Jolita Andrijevskytė, Elvyra Klimavičienė, Simas Glinskis, Asta Vaitkutė, Vytautas Baltus, Vidminas Stankevičius, Rimantas Pauža, Birutė Beresnevičienė.

Nusišalinusių Tarybos narių nebuvo.

Pareiškėją posėdyje atstovavo ir paaiškinimus Tarybai teikė Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir architektūros skyriaus vedėja Ramunė Slapšienė

Poilsio paskirties pastato projektinių pasiūlymų sprendinius Tarybai pristatė ir paaiškinimus teikė UAB „Aketuri Architektai“ projekto vadovas Lukas Rekevičius.

Posėdis vyko 2021m. birželio 2 d. nuotoliniu būdu per ZOOM platformą(Meeting ID: 941 2930 1556)

Posėdžio garso įrašas: darytas 1(vienas) įrašas 2021-06-02-Panevėžio-RAT-audio, įrašo trukmė 1val.33min.

I. NAGRINĖJAMAS KLAUSIMAS

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) 2021-05-10 gavo Ignalinos rajono savivaldybės administracijos (toliau – Pareiškėjas) prašymą „Dėl rekomendacijos pateikimo projektiniams pasiūlymams“, kuriame prašoma pateikti rekomendacijas dėl Poilsio paskirties pastato Ignalinos r. sav., Jonalaukio k., sklypo kad. Nr. 4557/0001:20 statybos projektinių pasiūlymų (toliau – Projektas).

Prie prašymo pateikti šie dokumentai:

1. Projektiniai pasiūlymai;
2. Vizualizacijos;
3. Atnaujinta prezentacija viešajam susirinkimui.

Projekto svarstymas vyko tokia tvarka: viešoje Tarybos posėdžio dalyje Projektą pristatė projekto vadovas architektas Lukas Rekevičius. Projekto rengėjui Tarybos nariai uždavė klausimus ir išklausė atsakymus. Vyko atvira diskusija. Paskui

vyko uždara Tarybos posėdžio dalis, kurioje Tarybos nariai išdėstė savo argumentus ir pateikė išvadas.

II. KLAUSIMO NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Projekte pateikti duomenys:

Projekto pavadinimas: Poilsio paskirties pastato, Ignalinos r. sav., Ignalinos sen., Jonalaukio k., sklypo kad. Nr. 4557/0001:20, statybos projektas.

Statinio kategorija: ypatingas statinys.

Statybos rūšis: naujo statinio statyba (7.1.).

Projektavimo stadija: projektiniai pasiūlymai.

Užsakovas: UAB „Ivalaukis“.

Projektuotojas: „Aketuri Architektai“.

Projekto vadovas: Lukas Rekevičius, atestato Nr.A1451.

Geografinė padėtis. Sklypas yra Ignalinos rajono vakarinėje dalyje, Ignalinos seniūnijoje, Jonalaukio kaime.

Žemės sklypo naudojimo paskirtis: Kita.

Žemės sklypo naudojimo būdas: Rekreacinės teritorijos.

Žemės sklypo plotas – 2,0696 ha.

Projekto autorius pristatė projektinius pasiūlymus.

Maksimaliai išsaugomas natūralus sklypo reljefas. Sklypo reljefo peraukštėjimas išnaudojamas pastato įgilinimui. Pietinėje pusėje projektuojami į reljefą įgilinti laiptai, su atraminėmis sienutėmis iš abiejų pusių, patekimui į pastatą. Lauko laiptai sujungia automobilių aikštelės ir pastato prieigų zonas. Pastatas projektuojamas aukščiausioje sklypo vietoje, pietrytinėje sklypo dalyje, įgilinamas į šlaitą ir orientuojamas į priešingą pusę nuo gatvės, atsukamas į ežerą. Tokiu būdu sukuriamas privatumas nuo gatvės, nuo pastato atsiveria vaizdas į šalia esantį ežerą ir mišką. Pietvakarinėje sklypo dalyje planuojama sezoninio stovyklavimo zona, su tam specialiai pritaikytomis palapinių statymo vietomis ir laužavieta. Įvažiavimas projektuojamas per kaimyninį sklypą, planuojamą kelio servitutą pietrytinėje sklypo dalyje. Sklype numatoma 18 automobilių parkavimo vietų, iš jų dvi - pritaikomos ŽN, taip pat vieta autobusui.

Pagrindinė mintis – pastatas neturi dominuoti aplinkoje, todėl jis įleidžiamas į šlaitą. Pateiktas variantas aptartas su Valstybine saugomų teritorijų tarnyba. Ant dalies stogo numatoma apžvalgos aikštelė, kita – neeksploatuojama apželdinta stogo dalis. Pastato naudotojų dalis – nulipus žemiau.

Autorius pristatė pastato brėžinius ir vizualizacijas.

Tarybos narių užduoti klausimai

- Dėl alternatyvių energijos šaltinių. - Projekto vadovas paaiškino, kad jų pavyksta išvengti dėka pastato įgilinimo, pastatas yra pastovioje +8 laipsnių temperatūroje. Šildymas numatomas geoterminis, o „žaliąją“ energiją galima pirkti.

- Ar nebuvo svarstyta apželdintam stogui suteikti reljefą? - Projekto autoriai planavo kaip įmanoma tvarkingesnę geometrinę tūrį.

- Kokių tikslų sutapdintas apželdintas stogas aptveriamas? - Stogo plotas pakankamai didelis – 1000m², kad nereikėtų skaičiuoti papildomų žmonių apkrovų ant neeksploatuojamo stogo.

- Tarybos narių nuomonės išsiskyrė dėl atraminės sienutės betoninės apdailos. Buvo siūlymas ją daryti medinę, tai būtų švelnesnis įkomponavimas. Kiti pastebėjo, kad balta sienelė sudaro švaros įspūdį ir pabrėžia horizontą.

- Buvo pastebėta, kad dešinėje pusėje jau esantys UAB „Ivalaukis“ pastatai neva suvaidino nacionalinės architektūros vaidmenį, bet jie yra naujai pastatyti. Ir tai labiau žeidžia vietos subtilumą, nei šis svarstomas pastatas. Tai yra istorijos klastotė. Didžiausia problema – nejaugi tokiose teritorijose negali atsirasti šiuolaikiški sprendimai?

III. ARGUMENTAI

Pareiškėjas prašė įvertinti Projektą todėl, kad netradicinės architektūros ir didelio tūrio objektas projektuojamas Aukštaitijos nacionalinio parko funkcinio rekreacinio prioriteto zonoje. Jiems toks pastatas priimtinas, tik jie norėjo išgirsti RAT nuomonę.

Dauguma Tarybos narių iš esmės pritarė projektiniams pasiūlymams pagal visus vertinimo kriterijus. Sprendiniai nėra pigūs, bet jie pasiekia tikslą ir yra racionalūs. Kokybiška architektūra negali būti pigi. Lyginant su pirmu pasiūlymu, esminių problemų neliko. Pastatas veiks emociškai stipriai.

Buvo ir kardinaliai priešinga nuomonė, kad tokios architektūros pastatas Aukštaitijos nacionaliniam parkui yra svetimas.

Tarybos nariai siūlo rekomenduoti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai keisti nuostatas dėl XXI amžiaus architektūros ir kitų reikalavimų saugomose teritorijose. Atstatinėti kažką, kur buvo neaišku kas. Parkuose sodybos darosi kaip kolektyviniai sodai ir tai yra toleruojama. Architektai priversti daryti nesąmones ir po to „nuopelnus“ priimti sau. Nejaugi tokiose teritorijose negali būti modernių sprendimų?

Antroji didelė problema – kaip statybos eigoje nukrypstama nuo projektų ir po to lengvai parengiami dokumentai statybos užbaigimui Valstybinei Teritorijų planavimo ir Statybos inspekcijai. VTPSI netikrina statybų proceso metu nukrypimų nuo projektų, nekontroliuoja statybose, ar statoma pagal projektą, nevažiuoja į statybas (kaip yra ES vakarų Europos valstybėse), o pasibaigus statyboms, tikrina, ar projektas atitinka, kas pastatyta. Tada reikia koreguoti projektą pagal tai, kaip pastatyta. Taigi išeina, kad yra **projektų** inspekcija, o ne **statybų proceso** inspekcija.

Tarybos narių nuomone, pritarimas pateiktam Projektui yra labai svarbus.

Taip pat svarbus pareiškimas dėl įstatymų pakeičių inicijavimo.

IV. TARYBOS IŠVADA, REKOMENDACIJOS

- Taryba, įvertinusi pristatytus Poilsio paskirties pastato Ignalinos r. sav., Jonalaukio k. projektinių pasiūlymų sprendinius, iš esmės pritarė projektiniams pasiūlymams pagal visus vertinimo kriterijus.

- Taryba rekomenduoja Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai keisti nuostatas dėl XXI amžiaus architektūros ir kitų reikalavimų saugomose teritorijose.
- Taryba rekomenduoja iš esmės keisti VTPSI darbo procesus. Rekomenduoja tikrinti **statybų proceso metu** nukrypimus nuo projektų, kontroliuoti statybose, ar statoma pagal projektą, važiuojant į statybas (kaip yra ES vakarų Europos valstybėse).

Posėdžio pirmininkas – Loreta Paulauskienė

Posėdžio sekretorė – Meilė Venckienė.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Loreta Paulauskienė, the chairperson of the meeting. The signature is stylized and written over a horizontal line.